

KOM I GANG

1. **Sjekk Altinn for info om å starte og drive en bedrift:**

<https://www.altinn.no/no/Starte-og-drive-bedrift/>

2. **Finn et passende lokale**

Før du setter i gang med å brygge, er det visse krav som må oppfylles til produksjonslokalet:

- Det er viktig at det finnes nok ventilasjon i lokalet så det ikke blir fuktig. Høy luftfuktighet kan føre til problem med mugg og annen luftbåren smitte.
- Gulv, vegger, tak og bryggerutstyr skal tåle å rengjøres og desinfiseres.
- Avløp skal være konstruert slikt at de fungerer effektivt under hele produksjonen.
- Det skal være mulighet for håndvask i produksjonslokalet.

Dersom man skal ha tollfritt lager – lager med varer hvor særavgiftene ikke er betalt – så krever Skatteetaten sikring av dette lageret. I den forstand at det kan låses og ikke være tilgjengelig for uvedkomne.

3. **Kontakt Mattilsynet**

Mattilsynet skal godkjenne bryggelokalet, utstyret og lager. Du vil blant annet få krav om vannprøver, hygieneprøver osv. for å dokumentere at du leverer trygge næringsmidler.

Sjekk www.mattilsynet.no

4. **Tilvirkning av alkoholholdig drikk, det vil si produksjon av drikk som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, krever bevilling**

Bevillingsplikten gjelder ikke tilvirkning av alkoholholdig drikk med alkoholstyrke fra 2,5 – 22 volumprosent til *eget bruk*. Ønsker du å starte produksjon av alkoholholdig drikk for salg, må du *enten* ha:

- Statlig tilvirkningsbevilling som vil gi rett til *engrossalg* etter registrering hos Skatteetaten.
- Kommunal salgsbevilling med rett til *tilvirkning for salg i egen virksomhet*.
- Kommunal skjenkebevilling med rett til *tilvirkning for skjenking i egen virksomhet*

Dersom virksomheten ønsker å drive engrossalg/videresalg til grossister eller andre med salgs- eller skjenkebevilling (restauranter, butikker, Vinmonopolet mv.) er det krav om *statlig tilvirkningsbevilling*. Dersom virksomheten ønsker utsalg for å kunne selge produktene sine direkte til forbruker må det søkes om *kommunal salgsbevilling*.

Dersom du ønsker en statlig tilvirkningsbevilling må du sende skriftlig søknad til *Helsedirektoratet*. Det er en rekke krav til hva søknaden skal inneholde og til dokumentasjon som skal følge søknaden.

Du finner informasjon og alle skjemaer her:

<https://helsedirektoratet.no/folkehelse/alkohol/tilvirkningsbevilling-tillatelse-til-a-produsere-alkoholholdig-drikk>

5. **Før du sender søknad om Tilvirkningsbevilling må du betale et søknadsgebyr**

Kvittering for innbetalt gebyr må legges ved søknaden. Gebyret er pr. i dag som følger:

- for tilvirkning av øl og vin: kr 12 000.

Vanlig saksbehandlingstid er *3-6 måneder* fra Helsedirektoratet mottar din søknad. Før søknaden avgjøres skal det innhentes uttalelse fra politiet, avgiftsmyndighetene, skattemyndighetene, tollmyndighetene og Mattilsynet.

OBS: Dersom du ønsker å starte bryggeri, men planlegger å låne utstyr/brygge hos eksisterende bryggerier og ikke investere i eget utstyr i første omgang – så trenger du *ikke* søke om statlig tilvirkning. Da må du kun registre deg som grossist hos Skatteetaten, og slipper dermed å innbetale gebyret på kr 12 000.

6. Plikter før Tilvirkningsbevillingen tas i bruk

Før bevillingen tas i bruk må bevilingshaver:

- melde fra til Helsedirektoratet om at bevillingen tas i bruk
- betale et minstegebyr på kr 5 000 til Helsedirektoratet. For bevillinger tildelt etter 1. juli og som tas i bruk i tildelingsåret, skal det innbetales halvt minstegebyr på kr. 2 500. Alle som har bevilling må betale minstegebyr. Denne summen skal dekke omsetningsgebyret som blir beregnet på omsetningsoppgavene.
- søke Skatteetaten om rett til engrossalg

7. Virksomheten må registreres hos Skatteetaten (skatteetaten.no)

Virksomhet som importerer eller produserer alkoholholdige drikkevarer, må registrere seg som *avgiftspliktig virksomhet*. Du må sende inn søknad senest en måned før produksjonen eller innførelsen starter.

Skatteetaten

8. Søknaden om tillatelse fra Skatteetaten må inneholde følgende opplysninger:

- produksjons- og lagerlokalene (tegninger) og lokalenes beliggenhet
- hva slags varer som skal produseres eller lagres
- når produksjon eller lagring skal begynne
- varebeholdning
- budsjettert og nåværende omsetning
- størrelse på import og mottak av avgiftspliktige varer
- regnskapsrutiner og lagerhold
- hvem som skal foreta den løpende innbetaling av avgiften
- eventuelt tollkreditnummer
- organisasjonsnummer
- gate- og postadresse
- eventuell bevilling, konsesjon eller uttalelser om vandel.

Skatteetaten overtok oppgaver fra Tolletaten fra 1. januar 2016

9. Internkontroll

Så sant du produserer, selger eller tilbyr varer og tjenester av noe som helst slag gjelder internkontrollforskriften for deg. Internkontrollforskriften gjelder for all virksomhet som omfattes av bestemte lover som behandler ulike helse-, miljø- eller sikkerhetshensyn, uavhengig av organisasjonsform.

Les mer her: <https://www.altinn.no/starte-og-drive/arbeidsforhold/helse--miljo-og-sikkerhet-hms/hms-arbeid-og-hms-krav/>

Ved hver virksomhet som går inn under loven skal det velges verneombud. Ved virksomhet med mindre enn 10 arbeidstakere kan partene skriftlig avtale en annen ordning.

For mindre virksomheter holder det med dagskurs for verneombud. Det er en rekke kursarrangører rundt om i Norge som tilbyr slike dagskurs.

RAPPORTERING OG AVGIFTER

10. Helsedirektoratet

Alle som har bevilling må betale et minstegebyr pålydende kr. 5 000 innen 1. februar hvert år uavhengig av faktisk omsetning. Det er bevillingshavers ansvar å innbetale gebyret innen fristen.

Bevillingshaver skal for hver måned, og senest innen 18. i påfølgende måned, sende omsetningsoppgave til Helsedirektoratet over månedens gebyrpliktige omsetning fordelt på kategoriene for alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 og 3. Det skal sendes oppgave selv om det ikke har vært gebyrpliktig omsetning (0-oppgave)

Når omsetningen overstiger minstegebyret (kr. 5 000) må det i tillegg innbetales et løpende gebyr hver måned på grunnlag av omsatt mengde alkohol.

Dette gebyret beregnes per liter vare.

Les mer her: <https://helsedirektoratet.no/folkehelse/alkohol/tilvirkningsbevilling-tillatelse-til-a-produsere-alkoholholdig-drikk#plikter,-ansvar-og-omsetningsgebyr->

11. Salgsrapportering til BROD

Alle medlemmer i Bryggeri- og drikkevareforeningen er forpliktet til å rapportere salg månedlig. Tallene behandles konfidensielt gjennom året, men etter årsskiftet får medlemmene full oversikt over markedsandeler og –utvikling i året som gikk.

12. Du betaler avgifter på all alkohol over 0,7 %. Det er også avgifter på drikkevareemballasje.

Informasjon om avgifter (2017) finner du her:

<http://www.skatteetaten.no/globalassets/saravgifter/avgiftsrundskriv/2017-alkohol.pdf>

Skattekontoret kan påby montering av måleutstyr o.l. av hensyn til avgiftsberegning og kontroll. Skattedirektoratet kan fastsette forskrifter om krav til måleutstyr og målemetoder.

Alle særavgifter skal innberettes til Skatteetaten. Regnskapet skal vise bruk av råstoff og produksjonens omfang. Regnskapet skal videre innrettes slik at omfanget av de avgiftspliktige varene lett kan kontrolleres og påvises.

Registrerte særavgiftspliktige virksomheter kan rapportere særavgifter elektronisk:
<http://www.skatteetaten.no/no/Skjemaer/avgiftsoppgave-saravgifter/>

ALKOHOLLOVEN OG REKLAMELOVGIVNINGEN

13. Ny alkoholforskrift

1.november 2016 ble alkoholforskriften endret, slik at det nå er tillatt å gi "nøktern informasjon og vise bilder av alkohol på plattformer forbrukerne selv aktivt oppsøker." Det gjelder bl.a. hjemmesider og på salgs- og skjenkesteder. Det kan gis opplysninger om råvarer, tilvirking, oppbevaring, bruksområder (i og til mat), serveringstemperatur og valg av glass.

OBS: Alle sosiale medier (FB, Snap, Insta osv): Bilder eller omtale av alkohol er fortsatt ikke tillatt.

Helsedirektoratet har utarbeidet detaljerte merknader om hvordan unntakene skal forstås.

Bryggeri- og Drikkevareforeningen er opptatt av at alle produsenter, importører, grossister salgs- og skjenkesteder skal følge de samme spillereglene og holde seg innenfor lovens rammer.

Her er siste versjon av Helsedirektoratets merknader:

<https://helsedirektoratet.no/folkehelse/alkohol/forbud-mot-alkoholreklame>

Følgende manual skal være en hjelp for foreningens medlemmer:

<http://drikkeglede.no/getfile.php/Filer/Unntakene%20fra%20forbudet%20mot%20alkoholreklame%20%282%29.pdf>

14. Alkoholloven

Alkoholloven regulerer import, eksport og omsetning av alkoholholdig drikk. Den inneholder også bestemmelser om bruk av alkohol i visse sammenhenger, samt påbud og forbud knyttet til alkohol.

Her er Helsedirektoratets håndbok i alkoholloven

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/402/Handbok-i-alkoholloven-mv-rundskriv-IS-5-2008.pdf>

Se også Lovdata: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-02-27#KAPITTEL_1

NHO GRÜNDER

NHO Gründer har samlet lenker til nyttig informasjon for deg som skal starte bedrift:

<https://arbinn.nho.no/arbeidsliv/jus-og-hms-for-grundere/starte-og-drive-bedrift/>

